

WIN

WIN – Poboljšanje položaja žena na tržištima rada perifernih industrijskih regija
Interreg program dunavske regije 2021–2027

Otključavanje potencijala zapošljavanja žena u industrijskim regijama

Sažetak preporuka za javne politike namijenjen lokalnim i regionalnim dionicima
Provedba uključenih tržišta rada

KLJUČNA PORUKA

Žene čine značajan, a često i visoko kvalificiran dio radne snage u industrijskim gradovima i regijama diljem dunavske regije. Međutim, njihovo sudjelovanje na tržištu rada i dalje je ograničeno strukturnim preprekama u sustavima razvoja vještina, organizaciji tržišta rada, infrastrukturi skrbi te postojećim rodnim normama.

Te su prepreke posebno vidljive na lokalnoj i regionalnoj razini – u radnim sredinama, sustavima obrazovanja i osposobljavanja, lokalnim javnim uslugama, prostornom planiranju te suradnji s poslodavcima. Upravo zato lokalni i regionalni dionici imaju ključnu ulogu u provedbi mjera koje doprinose promjenama.

Rješavanje ovih izazova zahtijeva aktivno djelovanje lokalnih i regionalnih aktera kako bi se uklonile postojeće prepreke i stvorili uvjeti za ravnopravno sudjelovanje žena u zapošljavanju, razvoju vještina i profesionalnom napredovanju. Unaprjeđenje rodne ravnopravnosti na ovoj razini ključno je za jačanje uključenosti lokalnih tržišta rada, bolje korištenje postojećih znanja i vještina te dugoročnu konkurentnost regija.

Ovaj sažetak preporuka pruža praktične smjernice lokalnim i regionalnim dionicima za provedbu mjera kojima se potiče razvoj uključenih tržišta rada u područjima njihove izravne nadležnosti i djelovanja.

1. ZAŠTO JE OVO VAŽNO

Projekt WIN („Poboljšanje položaja žena na tržištima rada perifernih industrijskih regija“) bavi se trajnim rodnim razlikama u području zapošljavanja u industrijskim gradovima i perifernim industrijskim regijama dunavskog područja. Ta područja često obilježavaju različiti izazovi povezani s položajem žena na tržištu rada, uključujući ograničenu gospodarsku diversifikaciju te rodne norme koje utječu na odabir zanimanja i mogućnosti profesionalnog napredovanja.

Jedan od ključnih zaključaka WIN pilot-aktivnosti jest da su lokalno i regionalno djelovanje te suradnja različitih dionika presudni za ostvarivanje promjena, jer izravno utječu na pristup zapošljavanju, mogućnostima razvoja vještina i svakodnevnim uvjetima rada. Učinkovita provedba zahtijeva koordinirano djelovanje javnih tijela (jedinica lokalne i regionalne samouprave, regionalnih uprava i javnih službi za zapošljavanje), pružatelja obrazovanja i osposobljavanja, poslodavaca i organizacija za potporu poslovanju, organizacija civilnog društva i ženskih organizacija, financijskih institucija te istraživačkih organizacija.

Suradnja više dionika, usklađena s potrebama regionalnog tržišta rada i podržana odgovarajućim lokalnim upravljačkim strukturama, ključna je za ostvarivanje održivih i rodno ravnopravnih rezultata na tržištu rada.

2. ŠTO DJELUJE LOKALNA PODRUČJA DJELOVANJA

PODRUČJE DJELOVANJA 1

DRUŠTVENO OSNAŽIVANJE

Jačanje samostalnosti žena i proširivanje mogućnosti za njihov razvoj

Ovo područje djelovanja zahtijeva aktivnu provedbu na lokalnoj i regionalnoj razini kroz suradnju obrazovnih institucija, dionika tržišta rada i lokalne zajednice. Cilj je povećati sudjelovanje žena u različitim gospodarskim sektorima i na rukovodećim pozicijama, doprinoseći njihovoj većoj vidljivosti i ravnopravnijem sudjelovanju na tržištu rada.

LOKALNE I REGIONALNE MJERE POTPORE:

01

Promicati ženske uzore u industriji, STEM području i na rukovodećim pozicijama

03

Omogućiti rano upoznavanje učenika s tehničkim i industrijskim zanimanjima kroz obrazovni sustav

02

Uspostavljati mentorske mreže i mreže za međusobno učenje u zajednici i na radnom mjestu

04

Jačati lokalne mreže žena i strukture podrške u zajednici

PRIMJER DOBRE PRAKSE:

[Girls' Day in Styria](#)
([Dan djevojaka u](#)
[Štajerskoj, Austrija](#))

Promiče ženske uzore u industriji, STEM području i na rukovodećim pozicijama. Program omogućuje rano upoznavanje djevojaka s tehničkim i industrijskim zanimanjima, potiče razvoj mentorskih mreža i mreža za međusobno učenje te jača povezanost obrazovnog sustava i regionalnog tržišta rada. Namijenjen djevojkama u dobi od 12 do 16 godina, program utječe na profesionalno usmjeravanje u ranoj životnoj dobi te pruža priliku za upoznavanje stvarnih radnih zadataka, poput lemljenja, programiranja ili 3D ispisa, kao i stjecanje praktičnog iskustva u poduzećima koja sudjeluju u programu. Oko 150 poduzeća u Štajerskoj otvara svoja vrata i pruža uvid u područja tehnologije, obrtništva i znanosti.

PODRUČJE DJELOVANJA 2

UKLJUČIVANJE U LOKALNO TRŽIŠTE RADA

Omogućavanje pristupa radnim mjestima, razvoju vještina i održivim karijerama

Ovo područje djelovanja temelji se na koordiniranoj provedbi lokalnih i regionalnih dionika u suradnji s poslodavcima, pružateljima obrazovanja i osposobljavanja te službama za zapošljavanje. Njegov je cilj bolje usklađivanje vještina s potrebama tržišta rada te povećanje sudjelovanja žena u lokalnom gospodarstvu.

LOKALNE I REGIONALNE MJERE POTPORE:

01

Uskladiti strukovno obrazovanje i osposobljavanje s potrebama lokalnog tržišta rada u suradnji s poslodavcima

02

Jačati partnerstva između malih i srednjih poduzeća, službi za zapošljavanje i pružatelja obrazovanja i osposobljavanja

03

Podupirati strukturirane programe usavršavanja, prekvalifikacije i povratka na tržište rada

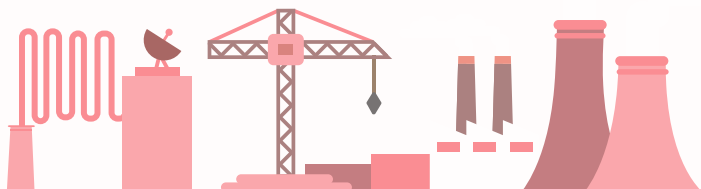
04

Promicati fleksibilne i uključive prakse zapošljavanja i organizacije rada

PRIMJER DOBRE PRAKSE:

[**Family-First Flexibility**](#)
([Fleksibilnost prilagođena obitelji](#)) iz Mađarske

Iz Mađarske pokazuje društvene koristi ulaganja u dostupne usluge skrbi za djecu, fleksibilne oblike rada i pristup usmjeren na potrebe zaposlenika u poduzeću smještenom u perifernom industrijskom gradu. Pokrenut 2015. godine, program pruža potporu majkama pri povratku s porodičnog dopusta kroz fleksibilne smjene, prilagodljivo radno vrijeme i mogućnosti dodatnog osposobljavanja. Uklanjanjem prepreka za zapošljavanje majki program je doprinio stvaranju lojalne radne snage, smanjenju fluktuacije zaposlenika i povećanju zadovoljstva na radu. Njegovi učinci nadilaze lokalnu razinu, budući da ga je preuzela i matična tvrtka u Danskoj, potvrđujući mogućnost njegove šire primjene i utjecaja na korporativne politike.

PODRUČJE DJELOVANJA 3

KOORDINACIJA LOKALNOG EKOSUSTAVA

Izgradnja partnerstava za dugoročni uključivi razvoj

Ovo područje djelovanja povezuje jedinice lokalne samouprave i organizacije civilnog društva s ciljem zajedničkog osmišljavanja i provedbe konkretnih mjera koje nadilaze formalno ispunjavanje obveza te doprinose mjerljivim rezultatima u području rodne ravnopravnosti.

LOKALNE I REGIONALNE MJERE POTPORE:

01

Uspostaviti platforme koje okupljaju različite dionike (lokalne vlasti, poslodavce, obrazovne institucije i organizacije civilnog društva)

02

Uključiti ciljeve rodne ravnopravnosti u lokalne i regionalne razvojne strategije

03

Unaprijediti prikupljanje podataka i praćenje sudjelovanja žena na tržištu rada

04

Osigurati dugoročnu potporu, širenje primjene i institucionalizaciju uspješnih inicijativa

PRIMJER DOBRE PRAKSE

[Akcijski planovi za rodnu ravnopravnost u Sloveniji](#)

Predstavljaju primjer lokalnog i regionalnog suradničkog ekosustava usmjerenog na promicanje rodne ravnopravnosti. Inicijativa pruža potporu izradi, preispitivanju i unaprjeđenju planova za rodnu ravnopravnost u jedinicama lokalne samouprave i drugim institucijama. Povezuje različite dionike, uključujući općine, gradove i organizacije civilnog društva, s ciljem zajedničkog oblikovanja i provedbe praktičnih i provedivih mjera koje doprinose rodnoj ravnopravnosti. Pristup je usklađen sa zahtjevima programa Horizon Europe vezanim uz uvođenje planova za rodnu ravnopravnost te nadilazi formalno ispunjavanje obveza osiguravajući da mjere budu praktične, sustavne i usmjerene na ostvarivanje stvarnih promjena.

3. NAČELO PROVEDBE

Učinkovito djelovanje na lokalnoj i regionalnoj razini zahtijeva koordiniranu provedbu u sva tri područja djelovanja:

**Aktivno jačanje
položaja i vidljivosti
žena na tržištu rada**

**Izravno povezivanje
razvoja vještina s
mogućnostima
zapošljavanja**

**Strukturiranu suradnju
javnih tijela,
poslodavaca i pružatelja
obrazovanja i
osposobljavanja**

Lokalni i regionalni dionici imaju ključnu ulogu u osiguravanju da se navedeni elementi provode kao usklađen sustav uključivanja na tržište rada, razvoja vještina i promicanja rodne ravnopravnosti.

4.KONTAKT

Projekt WIN doprinosi razvoju javnih politika u okviru Strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR), promičući pristupe utemeljene na dokazima za razvoj uključivih tržišta rada.

Projekt WIN – Poboljšanje položaja žena na tržištima rada perifernih industrijskih regija, Vodeći projekt Prioritetnog područja 9 Strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR PA09), 2025.

Interreg program dunavske regije 2021–2027

<https://interreg-danube.eu/projects/win>

Koordinator:
Jani Kozina (ZRC SAZU), jani.kozina@zrc-sazu.si

5. BAZA ZNANJA I DOKAZA PROJEKTA WIN

Ovaj sažetak preporuka temelji se na rezultatima istraživanja i pilot-aktivnostima projekta WIN – Poboljšanje položaja žena na tržištima rada perifernih industrijskih regija

Dodatni izvori i alati uključuju:

- promotivni video projekta;
- transnacionalno istraživanje rodno uvjetovanih prepreka na tržištu rada;
- istraživanja lokalnih tržišta rada u WIN regijama temeljena na studijama slučaja;
- dokumentaciju pilot-aktivnosti provedenih u sedam industrijskih regija;
- zbirku primjera dobre prakse o zapošljavanju žena i društvenim inovacijama iz svih 14 zemalja dunavske regije;
- intervju s dionicima i analizu javnih politika;
- preporuke za javne politike za višerazinsko upravljanje u dunavskoj regiji.

→ All project outputs are available on the project website at: <https://interreg-danube.eu/projects/win/results>

Pripremili

Pripremili: Jörn Harfst, Mariia Rastvorova i Simone Kocher (Sveučilište u Grazu) i Jani Kozina (ZRC SAZU), u ime konzorcija projekta WIN.

Financiranje: Projekt WIN – Women in Industrial Towns podržan je kroz Interreg program dunavske regije 2021. – 2027. te sufinanciran sredstvima Europske unije.

Odricanje od odgovornosti: Stajališta iznesena u ovoj publikaciji odražavaju mišljenja autora i ne predstavljaju nužno službena stajališta Europske unije, Interreg programa dunavske regije, koordinatora prioriteta područja Strategije Europske unije za dunavsku regiju niti samih prioriteta područja.

Napomena: Ovaj sažetak preporuka odražava nalaze i preporuke razvijene u okviru projekta WIN te je namijenjen poticanju dijaloga o javnim politikama unutar Strategije Europske unije za dunavsku regiju (EUSDR). Ne predstavlja službeni stav niti službeni dokument bilo kojeg koordinatora prioriteta područja Strategije Europske unije za dunavsku regiju.

Layout: Kocher, S.

Illustrations: PiNA, Kocher, S.

© 2026 Sveučilište u Grazu. Umnožavanje i korištenje sadržaja dopušteno je uz navođenje izvora.

Preporučeni navod: Harfst, J., Rastvorova, M., Kocher, S., & Kozina, J. (2026). Supporting Female Employment in Industrial Regions. WIN Policy Brief addressing Local and Regional Stakeholders – Enabling frameworks for inclusive labour markets. University of Graz, WIN Project, Interreg Danube Region Programme 2021–2027.